

ja se je z nebiti

a

Društvo organizira tudi nadvse koristne vaje govora in socialnih veščin v naravnem okolju. (FOTO: DRUŠTVO VILKO MAŽI)

ik,



niti z vpadanjem v besedo ali prošnjo, naj otrok ponovi besedo. Govorijo naj počasi in si vzamejo čas za poslušanje, razlaga strokovnjakinja. Staršem in učiteljem otrok, ki jecljajo, pa predvsem svetuje, naj ne dajejo nasvetov, kot so: govori počasi, ne jecljaj, poskusi še enkrat, vzemi si čas itd. Poleg številnih odgovorov avtorice na najbolj pogosta vprašanja o jecljanju so v knjigi, ki je namenjena tako ljudem, ki jecljajo, njihovim staršem, sodnikom in prijateljem kot vzgojiteljem, učiteljem, študentom logopedije in logopedom,

nadvse poučne tudi izpovedi ljudi, ki jim je uspešno pomagala pri premagovanju te motnje, o grenkih pa tudi dobrih izkušnjah z jecljanjem. Tajnik društva **Marko Knez** se tako spominja svojega prvega prihoda k logopedinji Vlasti Podbrežnik: »Že tako mi je srce norelo od razburjenja, da pa sem bil še bolj živčen, je poskrbel snemalac **Ilija** s kamero (s snemanji spremljajo uspešnost obravnave, op. a.). Tisti dan sem uspel brez jecljanja povedati največ dve besedi. .../ Od prvega dneva opravljanja vaj 1. stopnje pa je šel govor samo še na bolje.

Upal sem se že pogovarjati po telefonu, če sem se prej pripravil na to. Napredek je bil zelo hiter. Tako sem kmalu prišel v 2. stopnjo. Po dobrem letu dni v 2. stopnji pa sem se nekega dne preprosto spremenil. Postal sem samozavesten, govor se mi je izboljšal. .../ Pri tem vas moram opozoriti, da je vaja še vseeno zelo pomembna. To vidim pri sebi, saj sedaj, ko sem v 3. stopnji, včasih kar malo zanemarim vaje. To se mi hitro pokaže pri govoru, ki ni več tako tekoč kot v primeru, da te vaje opravljam.«

NATALIJA MLJAC

UTRUJENE IN OTEKLE NOGE?

Ajda je že dolgo cenjena zaradi svojih pozitivnih učinkov pri težavah z venami in krčnimi žilami. Priporočajo jo številni strokovnjaki naravnega zdravilstva. Najbolj znana učinkovina v ajdi je **rutin**, močan antioksidant, ki okrepi žilne stene kapilar. **Rutin** pomaga tudi pri zniževanju holesterola in ima protivnetni učinek.

- za pomoč pri oteklih nogah
- za pomoč pri težavah s krčnimi žilami
- za izboljševanje krvnega pretoka in prenosa hranil

Poskrbite za lepe in zdrave noge s **hafesan Ajda kapsulami!**

hafesan kapsule so na voljo v lekarnah, specializiranih prodajalnih in Sanolaborju.

Brezplačen katalog in več informacij na: 01/242-84-80, www.hafesan.si



prim. Janez Remškar, dr. med.
specialist internist

Nega nekoč, danes in jutri

Po končani gimnaziji sem se odločil za študij medicine. Seveda moja volja, odločitev ni bila dovolj, treba je bilo opraviti še sprejemni izpit – možnosti za uspeh v množici kandidatov leta 1966 niso bile prav velike! Izpit so sestavljala vprašanja iz biologije, kemije, fizike, nauka o človeku, angleščine ter testa inteligence oziroma psihološkega testa. Uspelo mi je! Na to dejstvo sem bil ponosen in, kot pravimo, »greben mi je kar nekako zrasel«. S programom študija, ki je bil izjemno obsežen, in stalnim preverjanjem znanja so nas na fakulteti kaj hitro postavili na trda tla in pokazali, koliko dela in truda do tega vložiti, da bomo prišli do konca in postali zdravniki. Tudi to se mi je izšlo brez zapletov. Ponovni občutek ponosa in samozavesti me je prevzel, ko sem oblekel belo haljo in iz postelje bolnika ali izza mize nasproti sebe zaslišal nagovor Gospod zdravnika. Vendar sem bil takoj spet na tleh, ko je bilo treba ob teoretičnem znanju uporabiti tudi praktično znanje in ukrepati. Nič posebnega, vsega se naučiš, vendar za vsak poseg potrebuješ znanje in prakso. Ob pomoči starejših kolegov, mentorjev, specialistov sem spoznal, da je za delo ob postelji ali v

javi s predhodno res pomanjkljivo. Kljub temu so se nekatere SMS ob delu usposobile za najzahtevnejša dela iz nege in terapije. Še več! Vse do danes so bile marsikje tudi mentorice diplomiranim medicinskim sestram, ki so z višjih šol in fakultet prihajale z nezadostnim praktičnim znanjem! Po vstopu v EU leta 2004 in sprejeti zakonodaji leta 2008 so te srednje medicinske sestre nenadoma postale manj vredne, neprimerne za najzahtevnejša dela, vsaj tako je menila »njihova« zbornica. Začelo se je njihovo premeščanje na manj zahtevna dela, nekaterim se je omogočilo dodatno izobraževanje. Povsem nepotrebno, še posebno za tiste z več kot 20 leti delovne dobe in veliko izkušnjami na najzahtevnejših delovnih mestih. Koristi od tega so imele le visoke šole! V celoti gledano je vse skupaj velika neumnost in ob spoštovanju šolanja se mi kljub vsemu zastavlja vprašanje, koliko in kakšen učni proces potrebujemo v resnici, da usposobimo medicinsko sestro za najzahtevnejša dela v negi in terapiji. Če se malo pošalim, bomo imeli v prihodnje pri nas izjemno šolane medicinske sestre, ki pa ne bodo dolgo vztrajale v težkem, velikokrat umaznem in izjemno odgovornem delu ob zahtevnem

Ob pomoči starejših kolegov, mentorjev, specialistov sem spoznal, da je za delo ob postelji ali v ambulanti potrebnega veliko praktičnega znanja, ki pa smo ga med študijem dobili veliko premalo.

ambulantni potrebnega veliko praktičnega znanja, ki pa smo ga med študijem dobili veliko premalo. In tako se je dogajalo, da so mi bile pri praktični izvedbi oskrbe bolnika mnogokrat v veliko pomoč izurjene in izkušene medicinske sestre. Ni bilo pomembno, ali srednje ali višje, pomembno so bile njihove izkušnje s poteki zapletov, ki so jih pridobile v letih svojega dela. Nočem precejevati njihove vloge ali podcenjevati svojega znanja, vendar dejstvo je bilo, da so mi bile na začetku moje zdravniške poti mnogokrat v veliko oporo in pomoč. Predvsem pri najzahtevnejših opravilih. Res je, da je vsak izmed nas dobil dovoljenje za samostojno delo, recimo v invazivni diagnostiki po preverjanju teoretičnega in praktičnega znanja, res pa je tudi, da se je mnogokrat zgodil prvi resnejši zaplet potem, ko si deloval že samostojno. V takih trenutkih ti je bilo v oporo dobro teoretično znanje, sposobnost mirnega racionalnega razmišljanja, pomembna pa je bila tudi pomoč in mirnost medicinske sestre, ki je že imela izkušnje s podobnimi zapleti. Vse to je bila garancija za dober in varen poseg mladega zdravnika! Verjamem, da to neradi priznamo, vendar mnogokrat je tako. Usklajeno in mirno delovanje tima v takih primerih je izjemnega pomena. Na številnih tako izpostavljenih mestih smo imeli v bolnišnici, kot sem že zapisal, ob višjih medicinskih sestrah tudi srednje medicinske sestre, vse pa so bile dodatno izobražene, večinoma kar v bolnišnici, in prav vse so se izkazale pri svojem težkem in zahtevnem delu. Sledilo je ponesrečeno usmerjeno izobraževanje s programi, ki niso bili usmerjeni in znanje ob koncu take srednje medicinske šole je bilo v primer-

bolniku! Da se ne bom spotal le ob medicinskih sestrah, nekaj podobnega se nam dogaja tudi pri zdravnikih, ki smo vse bolj specializirani in nesposobni za vodenje kompliciranega bolnika, in zastavlja se vprašanje, kdo in kako bo skrbel za take bolnike, ki jih je vse več. To so strokovna vprašanja, na katero bo morala v kratkem odgovoriti stroka! Če pa se še enkrat vrnem k medicinskim sestram, lahko ugotovim, da je pri nas stanje duha slabo, brez kritičnosti, na kar kaže tudi zadnja reakcija sindikatov, ki delujejo povsem sindikalistično v negativnem pomenu te besede. Povsem nekritično, v kontekstu povedanega, zahtevajo za vse medicinske sestre (DMS) ne glede na to, kje delajo in kakšna je njihova odgovornost, enake plače. Razumem: pomemben je le položaj in denar, ne pa, kaj in kako delaš. ■

